

Les preposicions

Les preposicions són paraules **invariables** (tenen una única forma) que es fan servir per **enllaçar** una paraula (normalment un verb o un nom) amb el seu complement (que és el que va introduït per la preposició). Per exemple:

jugar	a bàsquet
verb	prep+nom

- En una relació prepositiva, doncs, hi ha un element **dominant** (jugar i cançó) i un element **subordinat** que fa de **complement** (a bàsquet i de bressol).
- El sintagma introduït per una preposició s'anomena **sintagma preposicional**.
- Podem classificar-les en els grups següents:
 - Preposicions **febles o àtones**:
a, amb, de, en, per, per a
 - Preposicions **fortes o tòniques**:
 - **simples**: *contra, devers, entre, envers, malgrat, segons, sense (o sens), ultra, vers...*
 - **compostes**: *cap a, des de, fins a...*

-Preposicions febles

Les preposicions febles són **a, en, amb, de, per** i la composta **per a**. Les anomenem febles perquè són **monosíl·labs àtons**. Tenen un significat molt dèbil i poden tenir molts usos:

a	
al matí / al migdia / a la tarda / al vespre / a la nit	Part del dia
a la primavera / a la tardor	Part de l'any (estacions)
a Tarragona / a Tortosa / a Itàlia	País, ciutat, poble...
alguna cosa a dir / res a dir / res a fer / és a dir	Subordinem un infinitiu a certes expressions
accedir a / acostumar-se a / avesar-se a / adaptar-se a / adherir-se a / aficionar-se a / arriscar-se a / aspirar a / contribuir a / exposar-se a / habitar-se a / jugar a / negar-se a / oposar-se a / procedir a / referir-se a / renunciar a / resignar-se a / sotmetre's a	Després d'alguns verbs (verbs de règim)

en	
s'expressa millor en anglès que en francès viatja sempre en tren	La manera de fer certes accions
és doctor en ciències és especialista en conducta animal	Els complements de determinats noms i adjectius
confiar en / consistir en /exercitar-se en / fixar-se en / implicar-se en / incidir en / influir en	Després d'alguns verbs (verbs de règim)

amb	
escriure amb ela geminada afirmar amb reserves	La manera de fer certes accions
venir amb autocar a les nou viatjar amb avió saltar amb paracaigudes	El vehicle o el mitjà que utilitzem
enganxa el paper amb cola treu la punxa amb unes pinces	Complement d'instrument
vaig al cinema amb els amics	Complement de companyia
avenir-se amb / estar d'acord amb / fer-se amb	Després d'alguns verbs (verbs de règim)

de	
olor de roses / pudor de gasolina gust de llimona cuina de gas / camisa de ratlles avió de reacció / barca de motor / barca de vela	Introdueix la majoria de complements del nom
uns quants de vermells algun de blau / tres de madurs un guants de pell i uns de llana	Separem certs determinants de l'adjectiu quan no hi ha el nom.
Ja n'hi ha prou, d' aquesta comèdia! De tamborets, quants n'hi ha?	La repetició d'un complement que ja és representat pel pronom en .
hem d' anar-hi aviat això no s'hauria de fer	En les perífrasis d'obligació (haver de...)
abusar de / acomiadar-se de / adonar-se de / apoderar-se de / assegurar-se de / beneficiar-se de / burlar-se de / cuidar-se de / defensar-se de / dependre de / desempallegar-se de / desfer-se de / deslliurar-se de / dubtar de / enamorar-se de / encarregar-se de / estar-se de / excusar-se de / informar de / oblidar-se de / ocupar-se de / parlar de / penedir-se de...	Després d'alguns verbs (verbs de règim)

per	
t'ho enviarem per correu ho farem portar per l'oncle	Indica el mitjà
no van poder esquiar pel vent	Causa
per mar	trajecte
el projecte va ser presentat per l'enginyer de l'empresa	Qui realitza una acció (l'agent) expressada en veu passiva
Per Nadal, cada ovella al seu corral. Per Sant Esteve, un pas de llebre. Per sant Andreu, pluja o neu. Pel maig, es pesquen sardines a raig. Pel juny, la falç al puny.	Temps
Atabalar-se per / interessar-se per / preocupar-se per	Després d'alguns verbs (verbs de règim)
Un pastís fet per mi	Agent
Gust per la lectura	Objecte

per a	
Han dut un sobre per al senyor Romeu Aquest bitllet no és vàlid per tren Compro un regal per a la meva amiga Per a demà, per a més tard Exercicis massa difícils per als alumnes	Indica la destinació o finalitat d'un objecte o límit temporal o àmbit d'adequació

Observacions	Exemples
1. La preposició de s'apostrofa davant vocal	ple d' emoció parlen d' higiene
2. Les preposicions a , de i per es contreuen amb els articles el / els i donen com a resultat les formes: al / als , del / dels , pel / pels , per al / per als	Vaig al camp. He comprat llepolies per als nens. Parlàvem dels amics. Passarà pel restaurant.
3. Les preposicions en i amb canvien a les preposicions a i de si el complement és una oració d'infinitiu	Pensa en la signatura. Pensa a (o de) signar . Estic d'acord amb tu. Estic d'acord a (o de) fer això.
4. Les preposicions febles a , amb , de , en desapareixen davant la conjunció que	S'exposa que li prenguin el cotxe. Es tracta que puguis anar-hi. El fet que m'ho insinués em preocupa. A causa que el riu anava ple van haver d'esperar dues setmanes. Des que has arribat, estic més tranquil·la.

-Preposicions fortes

Les preposicions fortes són aquelles que tenen una síl·laba tònica. Poden ser simples o compostes. Vegem-ne les més freqüents:

Simple	contra, durant, entre, fins, malgrat, segons, sense
Compostes	cap a, des de, fins a...

LOCALITZACIÓ	<i>davant, darrere, sobre, sota, dins, fora, prop, lluny</i>
LOCALITZACIÓ TEMPORAL	<i>abans, després, durant</i>
ABSÈNCIA	<i>sense</i>
EXCLUSIÓ	<i>excepte, tret, menys, llevat, fora</i>
ALTRES	<i>contra, entre, segons, malgrat, mitjançant</i>

-LES PREPOSICIONS COMPOSTES

Les preposicions compostes són *des de*, *cap a*, *fins a* i *com a*, però es redueixen a *des*, *cap*, *fins* i *com* quan van al davant d'algunes paraules:

PREPOSICIÓ	SIGNIFICAT	FORMA COMPOSTA	FORMA REDUÏDA
<i>des de</i>	● → ●	<i>Ve a peu des de l'estació. No plou des de juny.</i>	<i>Canta des que surt el sol. Fa mesos des que va ploure.</i>
<i>cap a</i>	● → ●	<i>Hem sortit cap a les onze. Se'n van cap a l'Àfrica</i>	<i>Venim cap aquí casa. Se'n van cap allà lluny.</i>
<i>fins a</i>	● → ●	<i>Has d'anar fins a l'arbre. No obrirem fins a gener.</i>	<i>Fins ara no ens has fet cas. No surt fins que és de nit.</i>
<i>com a</i>	● ≈ ●	<i>És el millor com a tenista. L'anell com a símbol d'unió.</i>	<i>El consideren com el millor. El tenen com un símbol.</i>

Les preposicions *des de* i *fins a* es redueixen davant de la conjunció *que* (*des que*, *fins que*), les preposicions *cap a* i *fins a* es redueixen davant de certs adverbis (*cap aquí*, *fins ara*) la preposició i *com a* es redueix davant els articles (*com el millor*, *com un símbol*).

PER SABER-NE MÉS

La forma simple *com* ens permet comparar una situació amb una altra. En canvi, la forma composta *com a* introdueix una qualitat que delimita l'àmbit d'una actuació:

com	igual que, de la mateixa manera que, com si fos	<i>La Laura és com la seva mare. Fa la coca com un pastisser.</i>
com a	en qualitat de, d'acord amb la condició de	<i>La Laura, com a mare, és molt efusiva. I, com a metgessa, és molt racional.</i>

-LES LOCUCIONS PREPOSITIVES

Les **locucions prepositives** poden presentar diversos valors. Els més destacables són els següents:

LOCALITZACIÓ	al capdamunt de / al capdavant de al voltant de / a l'entorn de a través de / a tocar de	<i>Pujarem al capdamunt d'aquell turó. Hi ha un fossat al voltant del castell. Sentíem la música a través de la paret.</i>
TEMPS	a començaments de / a finals de a mitjan / a mitjans de	<i>Farà anys a començaments de març. Això passava a mitjan segle xx.</i>
CAUSA	a causa de / a conseqüència de gràcies a / per culpa de	<i>No podem sortir a causa del mal temps. Me'n sortiré gràcies al teu suport.</i>
FINALITAT POSICIÓ INSTRUMENT SUBSTITUCIÓ EXCLUSIÓ AGREGACIÓ CONFORMITAT	per tal de / a fi de a favor de / en contra de per mitjà de / a través de en comptes de / en lloc de a excepció de / tret de a més de / a part de d'acord amb / de conformitat amb	<i>Renteu-vos per tal d'evitar infeccions. Estem a favor de les vacunes. Va saber la notícia per mitjà dels veïns. Posa-hi nata en comptes de crema. Puc qualsevol dia a excepció de dilluns. A més del producte, pagues el transport. S'ha de fer d'acord amb les ordenances.</i>